

Benedykta XVI w m.p. *Omnia in mentem*. W rozdziale czwartym (pt. „Ku przyszłości i de lege ferenda”) analizie zostały poddane zagadnienia dotyczące przyczyn, które sprawiają, iż ustawodawca kościelny zobowiązuje ex-katolików do zachowania ustaw czysto kościelnych.

Dysertację zamyka zakończenie, które stanowi zebranie wyników analiz dokonanych w poszczególnych częściach pracy wraz z ostatecznymi wnioskami.

Na końcu dysertacji Autor zamieścił bardzo obszerną *Bibliografię* (s. 288-334), którą posłużył się w jej opracowaniu.

Obydwaj recenzenci dysertacji wskazali tak pozytywne, jak i negatywne jej strony. W końcowych wnioskach ocenili ją jako odpowiadającą wymogom stawianym przez prawo rozprawom doktorskim, tak pod względem merytorycznym, jak i formalnym.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, walor naukowy przedłożonej pracy właściwy rozprawom doktorskim, opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony nadała ks. mgr. Rafałowi Wierzchanowskiemu stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Katarzyna Majchrzak
Wydział Prawa Kanonicznego UKSW

Sprawozdanie z wyjazdu naukowego do Rzymu

W dniach 5–11 marca 2017 roku grupa studentów oraz doktorantów Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW pod naukowym kierownictwem ks. dr. Jana Dohnalika, odbyła podróż naukową do Rzymu, zorganizowaną przez Studnecko-Doktoranckie Koło Naukowe Prawa Kanonicznego *Regula Iuris*.

Większość grupy przybyła do Rzymu już w niedzielę, 5 marca. Po porannej Mszy św. w Papieskim Instytucie Polskim udaliśmy się na Plac św. Piotra by wspólnie uczestniczyć w modlitwie południowej Kościoła (*Angelus Domini*) razem z papieżem Franciszkiem.

W poniedziałek, po Mszy w miejscu naszego zakwaterowania, którym był Dom Polski Jana Pawła II przy Ośrodku Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie, udaliśmy się na spotkanie z ks. prał. Pawłem Ptasznikiem do I Sekcji Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej. Po miłym przyjęciu i krótkim wykładzie ks. prał. Pawła Ptasznika mieliśmy możliwość również zadawania pytań dot. Pontyfikatu Jana Pawła II. Następnie mogliśmy podziwiać widok na Plac św. Piotra.

W Radzie ds. Popierania Jedności Chrześcijan spotkaliśmy się z kilkoma pracownikami tego dykasterium. Całość spotkania moderował ks. prałat Andrzej Choromański. Rada zajmuje się popieraniem ekumenizmu w łonie Kościoła Katolickiego (kościóły lokalne), pielęgnowaniem relacji ekumenicznych, jest również „jednostką kontaktową”, która prowadzi dialogi bilateralne i multilateralne. Ks. Choromański w syntetyczny sposób przedstawił nam strukturę działania Rady (24 pracowników), która podzielona jest na dwie sekcje: wschodnią i zachodnią. Kompetencje Rady to: prace w Światowej Radzie Kościołów w Genewie (choć KK nie jest członkiem), Komisja dla Misji i Ewangelizacji, Komisja do Edukacji i Ewangelizacji w Strasburgu. Global Christian Forum – włączenie do ruchu ekumenicznego Kościołów pentekostalnych. Następnie mieliśmy kilkunastominutowe konferencje z ks. Anthony Currer (dialog ze Wspólnotą Anglikańską) następnie z ks. Avelino Gonzales (Kościół Reformowane) oraz z Hyacenthe Destirelle (Kościół Prawosławny).

Po południu w Kongregacji Biskupów mogliśmy uczestniczyć w wykładzie, który poprowadził dla nas o. Giulio Cerchietti – szef Centralnego Urzędu ds. Koordynacji Pastoralnej Ordynariatów Polowych. Podczas spotkania dowiedzieliśmy się o historii pierwszego ordynariatu, który został założony w Chile oraz o 36 ordynariatach polowych, stanowiących nieodzowny element duchowego towarzyszenia dla żołnierzy, którzy są sługami bezpieczeństwa i porządku ludzkiego.

Następnego dnia, po Mszy św. w Domu Jana Pawła II, udaliśmy się do Kongregacji ds. Duchowieństwa na spotkanie z ks. prał. Ryszardem Selejdakiem. Jest to jedna z najstarszych Kongregacji, która rozpoczęła swoją pracę zaraz po Soborze Trydenckim. Aktualnie zajmuje się również dyspensą od obowiązków wynikających ze święceń. Tam mogliśmy zapoznać się ze strukturami Kongregacji i poszczególnymi zadaniami, które realizuje.

Kolejnym miejscem, do którego udaliśmy się była Kongregacja Edukacji Katolickiej, gdzie uczestniczyliśmy w spotkaniu z podsekretarzem

ks. prał. Friedrichem Bechina oraz ks. prałatem Piotrem Bajorem, którzy równie syntetycznie tłumaczyli charakter funkcjonowania tegoż dykasterium.

Z kolei podczas pobytu w Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów byliśmy na spotkaniu z ks. prał. Arkadiuszem Noconiem. Ks. prałat przedstawił nam sylwetkę *lux ex Silesia*: św. Jacka, pierwszego świętego, którego proces kanonizacyjny przeprowadziła Kongregacja Obrzędów. Trwał on 337 lat. Następnie – podczas dalszego wykładu – mogliśmy się zapoznać z procesem tworzenia i zatwierdzania ksiąg liturgicznych m.in. Mszału Rzymskiego oraz lekcjonarzy używanych podczas sprawowania Mszy świętych.

Czwartek rozpoczęliśmy od uczestnictwa we Mszy św. sprawowanej przy grobie św. Jana Pawła II, u św. Piotra na Watykanie, w kaplicy św. Sebastiana.

Po Mszy św., modlitwie i zwiedzeniu bazyliki udaliśmy się do Kongregacji Nauki Wiary (Świętego Oficjum). Pierwsza część – konferencja z ks. dr. Krzysztofem Ciskiem – w Sali plenarnej, była poświęcona strukturze działania Kongregacji. Następnie ks. Cisek zwięźle opisał podstawowe linie interpretacyjne procesu sądowego i administracyjnego zawartego w instrukcji *Sacramentorum Sanctitatis Tutela*. Po wykładzie zostaliśmy przyjęci przez ks. prał. Alberta Warso w archiwum Świętego Oficjum.

Po południu udaliśmy się do Kongregacji ds. Kanonizacyjnych. Tam zostaliśmy przyjęci przez o. prof. Zdzisława Kijasa. Kongregacja ta zajmuje się procedurą beatyfikacyjną i kanonizacyjną. Podczas wykładu w sali plenarnej, była okazja by dowiedzieć się wielu szczegółów pracy np. relatora, który jest pomocnikiem promotora w procesie beatyfikacyjnym; czy: *Positio*, które powinno mieć maksymalnie sześćset stron (względy praktyczne). Podczas dialogu po części formalnej, była możliwość dopytania się o więcej szczegółów nt. procesu beatyfikacyjnego Stefana Kard. Wyszyńskiego, czy procesu kanonizacyjnego ks. Jerzego Popiełuszki.

Piątek z kolei, był poświęcony na wizyty w papieskich trybunałach. Po Mszy św. i śniadaniu udaliśmy się do *Palazzo della Cancelleria*, gdzie znajdują się trzy najważniejsze sądy papieskie: Penitencjaria Apostolska (trybunał łaski i miłosierdzia służący całemu Kościołowi), Najwyższy Trybunał Sygnatury Apostolskiej oraz Rota Rzymska. W najważniejszych salach i pomieszczeniach Roty Rzymskiej mogliśmy poznać strukturę, zasady i dynamikę pracy. Naszym przewodnikiem był ks. prał. Robert Gołębiowski – obrońca węzła w Trybunale Roty Rzymskiej. Na koniec

zostaliśmy przyjęci przez prodziekana Roty Rzymskiej prał. Maurice Mounier.

Z kolei w piątkowe popołudnie udaliśmy się na Lateran. Tam zostaliśmy przyjęci przez ks. Sławomira Odera, postulatora procesu beatyfikacyjnego papieża Jana Pawła II. Ks. Oder jest również wikariuszem sądowym Trybunału I Instancji Diecezji Rzymskiej, dlatego mieliśmy możliwość dowiedzieć się o charakterze i stylu funkcjonowania sądownictwa kościelnego w diecezji rzymskiej oraz całego regionu Latium, zwłaszcza po zmianach wprowadzonych przez motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus*.

Nie sposób wymienić wszystkie miejsca, które udało się również zwiedzić. Mimo że wyjazd miał charakter *stricte* naukowy i plan całego tygodnia był niezwykle pełny, to studenci i doktoranci prócz wolnych chwil spędzanych zwykle w bibliotece Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego, udawali się do pobliskich ważniejszych miejsc kulturalnych, kościelnych, historycznych. Uniwersytet Gregoriański zwiedziliśmy dzięki uprzejmości ks. prof. Janusza Kowala SJ, który jednocześnie zaprosił nas na roczny kurs jurysprudencji rotalnej. Funkcję przewodnika po rzymskich zabytkach pełnił zwykle ks. Krzysztof Młotek. Mogliśmy zobaczyć, zwiedzić i poznać, m.in. Muzea Watykańskie, całe wzgórze na Awentynie (*Anselmianum*, bazylika św. Sabiny, ogrody), Panteon, Pomnik Ojczyzny, *Forum Romanum*, *Colloseum*, Bazylikę św. Pawła za Murami, wzgórze laterańskie (bazylika św. Jana, *Scala Santa*, bazylika św. Heleny), czy Zatybrze wraz z Bazyliką Najświętszej Maryi Panny, który jest jednym z najstarszych kościołów Rzymu (czasy św. Kaliksta), kościołem tytularnym między innymi kard. Stefana Wyszyńskiego. W *Basilica di Santa Maria in Trastevere* pochowany jest kard. Stanisław Hozjusz.

Na koniec naszego pobytu, dzięki niestrudzonemu zapałowi *spiritus movens* całego wyjazdu: ks. Jana Dohnalika, odbyliśmy spotkanie z o. Wojciechem Giertychem OP, teologiem Domu Papieskiego, który zaprosił nas do swoich apartamentów mieszczących się w Pałacu Apostolskim, w którym pracuje papież Franciszek.

Serdeczne podziękowania w imieniu studentów oraz doktorantów chcielibyśmy złożyć na ręce ks. prof. dr. hab. Stanisława Dziekońskiego Rektora UKSW, pani dr hab. Anny Fidelus, prof. UKSW, prorektor ds. studenckich i kształcenia UKSW oraz ks. prof. dr. hab. Henryka Stawniaka Dziekana Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW. Dziękujemy za towarzyszenie oraz niezwykle rzeczowe i życzliwe rozmowy ks. prof. dr. hab. Franciszkowi Longschamps de Bérier, który dołączył do naszej grupy na kilka dni;

towarzyszom podróży: ks. Rafałowi Kanieckiemu, studentowi prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, który był naszym przewodnikiem w Ogrodach Watykańskich.

ks. Krzysztof Młotek
Wydział Prawa Kanonicznego UKSW

ks. Michał Sobolewski
Wydział Prawa Kanonicznego UKSW

VII Ogólnopolski Konkurs Prawa Kanonicznego

Dnia 15 marca 2017 roku odbył się finał VII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Prawa Kanonicznego.

Konkurs ten jest inicjatywą studentów Wydziału Prawa Kanonicznego, a Koło Naukowe *Utriusque Iuris* jest współpomysłodawcą i obecnie jedynym organizatorem Konkursu. Konkurs ma na celu pogłębianie wiedzy z zakresu prawa kanonicznego, rozwijanie u studentów umiejętności rozwiązywania problemów prawnych oraz szerzenie świadomości prawnej z zakresu prawa kanonicznego, jak również integrację środowisk akademickich. Konkurs organizowany jest cyklicznie. Cieszy się on coraz większym zainteresowaniem ośrodków naukowych. W Konkursie biorą udział Uczelnie na których znajduje się Wydział, Instytut lub Katedra Prawa Kanonicznego. Do tej pory Konkursem zainteresowało się sześć Uczelni (Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie).

Konkurs składa się z dwóch etapów. Pierwszy etap odbywa się wewnątrz Uczelni i ma na celu wyłonienie trzech osób, które wezmą udział w etapie międzyuczelnianym. Drugi etap to etap ogólnopolski – biorą w nim udział po trzy osoby z każdego Uniwersytetu. Etap ogólnopolski składa się z czterech części: testu, odpowiedzi na pytania otwarte, dłuższej wypowiedzi pisemnej na podany temat oraz rozwiązywania przypadku. Trzy